

Рўза тутишни ният қилиш

05:00 / 13.01.2017 18446

Динимизда ҳар бир амалнинг тўғрилиги, унинг Аллоҳ даргоҳида мақбул бўлиши ниятга боғлиқ. Рўза ҳам ният билан тутилади. Фарз ва нафл рўзаларда ният қандай бўлиши кераклиги ҳақида ривоятлар ва батафсил маълумотлар келган. Қуйида улардан баъзиларини келтирамиз.

عَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ لِيَصْرَهُ لَوْلَا سُورَةُ الْآيَاتِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِن طِينٍ ثُمَّ جَعَلَهُ عَلَمًا مُّبِينًا لِيُخْبِرَ بَيْنَ عَدُوِّهِ فَكَرِهْنَاهُ لِقَوْمِهِ إِذْ أَنْشَأَ نِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ ظَهْرًا وَقَالُوا لَوْلَا جَعَلْنَاهُنَّ غُلَامًا مَا ظَهَرَ لَكُمْ لِحْمَتُ الْإِسْلَامِ فَجَعَلَ اللَّهُ لِيَدْعُلُوكُمْ إِلَيْهِ كَيْتَابًا وَعِلْمًا كَبِيرًا

Набий соллаллоҳу алайҳи ва саллам завжалари Ҳафса розийаллоҳу анҳодан ривоят қилинишича, Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам: “Ким фаждан олдин рўзани ният қилмаса, унинг учун рўза йўқдир”, деганлар. (Абу Довуд, Термизий, Насоий, Аҳмад, Ибн Хузайма, Дорақутний, Байҳақий ва Табароний ривояти. Ҳадис санади саҳиҳ).

Аксар уламолар мана шу ривоятни далил қилиб, фарз ва вожиб рўзалар учун тонг отмасидан аввал ният қилиб олиш лозимлигини таъкидлашган. Уларга кўра, нафл рўзаларда заволгача ният қилса бўлади. Аммо ҳанафий уламоларга кўра, фарз, вожиб ёки суннат рўза бўлсин, барчаси учун заволгача ният қилиб олса бўлади.

Рамазон ойи рўзасини мутлоқ ният ёки нафл рўза нияти билан тутса ҳам фарз рўза ўрнига ўтади. Сабаби Рамазон ойида фарз рўзадан бошқа рўза тутилмайди. Масалан, Рамазон ойида рўза тутишни ният қилдим, дейиш кифоя. Хоҳлаганлар фарз рўзани ният қилдим, тарзида ният қилсалар ҳам бўлади.

Бироқ қазо, каффорат ва мутлоқ назр рўзалар учун кечаси ният қилиш ва ниятни аниқ қилиш лозим. Сабаби бу турдаги рўзалар учун алоҳида вақт тайин қилинмаган. Банда уларни хоҳлаган вақтида тутиши мумкин. Изоҳ ўрнида шуни айтиш мумкинки, қазо, каффорат ва назр рўзалар учун субҳи содиққача ният қилиб олиш ва қайси рўзани тутаетганини аниқлаштириш лозим.

тўғри бўлмайди.

Шунингдек, мазкур ривоятга кўра, нафл рўза тутган одамнинг ихтиёри ўзида бўлиб, у хоҳласа, рўзани очиб юбориши мумкин. Бироқ, Абу Ҳанифа, Молик Ҳасан Басрий, Макхул ва Нахаъийларга кўра, ким нафл рўзани очиб юборса, унинг қазосини тутиши вожиб бўлади. Бунга улар Дорақутний ва Байҳақий Оиша розийаллоҳу анҳодан келтирган ривоятни далил қиладилар.

Тошкент шаҳар Шайхонтохур тумани бош

имом хатиби Одилхон қори Исмоилов